

4. RAKENTAMISOHJEET OSA 1

Yleistä

Rakentaminen on maaseudun kylien maisemaa eniten muuttava tekijä. Tosin peltopakotoinnin ja metsätalouden aiheuttamat muutokset voivat olla rakentamistakin laajempia. Hailuodon Kirkonkylässä ja Ojakylässä lomarakennusten rakentamisen suuri määrä ja vanhojen asuntojen muuttuminen kesäasuntokäyttöön ja toisaalta omakotitalojen rakentaminen uusinta rakentamistapaa käyttäen ovat osoitus asumismuotojen ja -ratkaisujen muuttumisesta.

Perinteisen rakennuspaikan valinta on ollut sidoksissa viljelyksiin ja rakennustekniikan asettamiin rajoituksiin. Valintaa on tukenut luonnon ehdoilla tapahtuneet työn ja elämän mukanaan tuoma luontainen ekologisten seikkojen taju. Vanha rakennusperinne ei ole uudelle sukupolvelle yhtä itsestään selvä ja tuttu kuin aikaisemmille. Traditio ympäristön säätelytekijänä on jouduttu hylkäämään.

Rakentamisohjeiden tarkoitus

Rakentamiselle asetetaan sekä sijaintia että rakentamistapaa koskevia suosituksia. Rakennuslautakunnan vaativana tehtävänä on ohjata ja valvoa, että hankkeet käyttökelpoisuudeltaan,

taloudellisuudeltaan ja ulkonäöltään edustavat hyvää rakentamista. Rakentamisohjeiden tavoitteena on suuntaviivojen antaminen rakentamissuunnitelmien tarkastukselle.

Nämä ohjeet tulisi saada rakentamista harkitsevien tietoon ennen rakennuksen suunnittelun aloittamista.

Rakentamisen sijoittuminen

Kylään rakennettaessa on kolme luonteeltaan erilaista tilannetta:

- rakentaminen erilleen olemassa olevasta rakennetusta miljööstä
- rakentaminen rakennettuun ympäristöön
- perusparantaminen ja korjaukset

Kaikissa tapauksissa on otettava huomioon rakennustoimenpiteen vaikutus kyläkuvaan sekä soveltuvuus maisemaan ja maastoon.

Rakennettaessa erilleen olemassa olevasta rakennetusta miljööstä esim. metsän keskelle rakennuksen suunnittelulle on suhteellisen väljät puitteet. Rakennettaessa rakennettuun ympäristöön ympäröivät rakennukset vaikuttavat ratkaisevasti siihen millaiset rakennusmuodot ja materiaalit tulevat kysymykseen. Perusparannus- ja korjaustöissä vanhan rakennuksen ominaisuudet määrittelevät korjaus- ja lisärakennustoimenpiteen luonteen.

Rakentamisen sijoittuminen maisemaan

Rakennusten oikea sijoittuminen metsäsaarekkeille sekä pellon ja metsän rehevään reunavyöhykkeeseen nähden on metsän si-
sään reunapuustoa rikkomatta. Peltoalueelle tulee rakennukset
sijoittaa vain oleviin taloryhmiin.

Pihan muodostaminen

Perinteisessä rakentamisessa rakennukset ovat lähes poikkeu-
ksetta rajanneet pihapiirin. Kaupunkimaisella tavalla sijoittaa
kaikki tilat saman katon alle ei saavuteta luontevaa ja suojaisaa
pihatilaa. Varastot ja autotallit on syytä pyrkiä sijoittamaan
erillisiin rakennuksiin.

Päärakennus

Rakentamisperinteemme perustuu selkeään pohjaratkaisun
perusmuotoon, jota rikastavat täydentävät rakennusosat esim.
kuistit. Perinnerakentamiselle on tunnusomaista myös raken-
nusrungon solakkuus. Kapeat runkosyvyydet tarjoavat luonte-
van lähtökohdan jäntevän kattokulman ja oikea räystäskorkeu-
den käytölle.

Samat ulkonäökriteetit pätevät edelleenkin. Keskeinen ulko-
näkötekijä on talon perusmuodon pituuden, leveyden ja kor-
keuden välinen suhde. Ikkuna-aukkojen mittasuhteita säädeltiin
perinnerakentamisessa vuorilautojen leveydellä, nykyäänkin
vaaditaan julkisivujen aukotukselta sopusuhtaisuutta ja ryhdik-
kyyttä.

Julkisivumateriaalit

Julkisivuissa käytettävät materiaalit ja värit vaikuttavat paljon talo
ulkonäköön. Liiallinen eri materiaalien käyttö ei ole hyväksi. Kutaki
materiaalia tulisi käyttää sen perusominaisuudet ja olemus esilletuoder
Talon tulee olla miellyttävä silmälle kaikkina vuodenaikoina.

Rakentamissuositukset hyväksytyt rakennuslautakunnan kokouksess.
3.2.1984.

RAKENTAMISOHJE

Osayleiskaavan 1990 liitteeksi laadittu rakentamisohje on edelleer
käyttökelpoinen ja se on saatavissa erillisenä julkaisuna.

